

TÜRK İNKILÂ- Bİ İDEOLOJİSİ

Millî Şef Türk milletinin iç ve dış gidiş yollarını aydınlatır ve direktiflerini verirlerken çok ehemmiyetli bir konuyu da müjdelemiş bulunuyorlar.

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

Yüksek üslup, temiz ve ateşli bir kış, hal ve istikbale hakim bir görüş ve bakışla yıllık söylevini veren Millî Şef bu nutkunda Türk milletinin iç ve dış gidiş yollarını, millî iradeye dayanan kararlarını aydınlatır ve direktiflerini verirlerken çok ehemmiyetli bir konuyu da müjdelemiş bulunuyorlar.

Bu müjdeden en çok mütehasis olanlar ve bu duygusunu taşımak ihtiyacında bulunanlar arasında bütün hüviyeti ve imkânları ile daima Türk rejiminin en halis ve hamleli bir takibcisi olan ve her hadiseye muhakkak tahvil ve izah zaviyesinden bakan «Son Telgraf» da vardır.

Millî Şefin müjdesi şudur: «Şimdiye kadar yüksek öğretim kurumlarının son sınıflarına konferans şeklinde verilmekle olan inkılâp derslerinin bu kurumlarda «İnkılâp tarihi ve Türkiye Cumhuriyeti rejimi» adı altında esaslı bir ders şeklinde verilmesi ve bu mevzular etrafında ilmi incelemeler yapmak ve yaymak üzere, ayrıca bir de «İnkılâp Tarihi ve Türkiye Cumhuriyeti Enstitüsü» kurulması kararlaştırılmıştır.»

Osmanlı İmparatorluğunun asla imkânı olmayan ve Türk toplulukları üzerinde kendi kurtuluş ve kuruluşunun mücadelesini yaparak devlet ve Cumhuriyetini kuran Türkiye yepeni, kendisinin yarattığı bir rejimin ve ideolojinin tam sahibidir. Türk rejimi ne Osmanlıdır, ne garp demokrasisinin kopyası ve tiptir, ne totaliterdir, ne komünisttir, ne nazidir, ne faşisttir. Bütün bunların hepsinin üstünde ve dışında, milletlerin kendi idareleri için aradıkları yeni hayat ve bekleniyet şartlarının en ilerisindedir; insanlığa milletler hak ve haklarına, millî iradeye, millî idareye, hürriyete, müsavilike ve islahî ülküsüne kaynaklık ve yer. Yüzyıl ölçüsünde rehberlik eden ve ancak kendi kendine benzer; temelini millî hâkimiyete dayayan, gidişini millî hâkimiyetin dinamizmine bağlayan ve büyük millet, büyük insanlık mefkâresini kucaklayan bir rejimdir.

Büyük Harp sonunda Türk milletinin öz vicdanından huzur alan ve Atatürk'ün bayrağı altında hergün biraz daha coşarak, hergün biraz daha gelişerek, hergün biraz daha üstlenerek ebedî hedefine doğru akıp giden bu rejim şimdi Atatürk'le beraber ve Atatürk'ten sonra Millî Şefin Önderliği ile ve bir millet bütünlüğü halinde her sahada kendisini, hususiyetini, mümtazlığını gösteriyor ve dünya milletlerinin birbirini boğazladığı bir devirde kendi istisnası ile ve kendi rehberliği ile dîmdik ayakta duruyor ve istikbalin enginliğinde kendi yüksek irtisamını ve bütün milletler idaresi karşısında kendi örnek hususiyetini buluyor.

Büyük Harp sonundaki bütün rejim değişikliklerine bakınız. Nazizm ve faşizm de dahil olduğu halde hepsi Kemalizmden, hepsi Türk rejiminden sonra doğan ve Türk inkılâbını bölüm bölüm kendi hususiyetlerine göre adapte eden inkılâplar veya rejimlerdir; yine Avrupa harbinden sonra demokrasiler safındaki kâh Fransada olduğu gibi nedametlere, kâh İngiltere ve Amerikada (Devamı 3 üncü Sahifede)

Moskova'nın cenubunda şiddetli muharebelerin cereyan ettiği Tula mevkiini gösterir harita

AMERİKA artık bîtaraf sayılmıyor

Kanada Başvekili bu fikirde...

Ottawa, 4 (A.A.) — Vaşington'da siyasî temaslarda bulunduktan sonra, memleketine dönen Kanada Başvekili Makenzi King mecliste aşağıdaki beyanatta bulunmuştur: (Devamı 3 üncü Sahifede)

Geniş bir cephede Don nehri- ne doğru!

Kursk şehrinin işgali LONDRA'DA nasıl karşılandı?

Londra, 4 (A.A.) — Reuter: «Annalist» mecmuasının askeri muhabiri yazıyor: Almanların fevkalade inibitli ve itaatlı bir millet oldukları muhakkaktır. Aksi halde Hitlerin kendilerine vadetmiş olduklarını yüksek sesle istemeleri lâzım gelir.

Hitler onlara Moskova'yı vadetti. Alman milleti, hergün Simalde, Cenupda, Doğuda ve Batıda bir çok zaferler elde edildikçe bildirildiği halde Moskova'nın alındığı haberi bulunmuyor. Alman milleti üç hafta evvel, Timoçenko ordularının imha edildiği bildirildi. Bu arada, Almanlar, insan ve malzeme her gün artan zayıflıklarını bildiriyorlar.

Moskova radyosu bugün, vaziyetin fevkalade vahamet keskinliğini söylemekte. Fakat bu vahametinden neden ileri geldiğini bildirmemektedir. (Devamı 3 üncü Sahifede)

Türk - Yugoslav ticarî it- lâfı feshedildi

1660 sayılı Türkiye - Yugoslavya ticaret ve seyrüsefer muameleleri kanunu ile aynı tarihli klering anlaşması hükümetimizce feshedilmiştir. 5 sönleşin tarihinden itibaren bu mukavele ve anlaşma hükümlerinin tatbik edilmemesi tamamen sehrimizdeki alâkadarlara bildirilmiştir.

“ROBEN MUR,” Hâdisesini Kapatmak İçin

Almanyadan 3 milyon dolar istendi

Alman Maslahatgü- zarı bu talebi hükü- metine bile bildirmeye lüzum görmedi

Vaşington, 4 (A.A.) — Amerika hükümeti, Robin Mur'un tahriri dolayısıyla çıkan hâdisenin kapatılması için Alman hükümetinden üç milyon dolar tediye edilmesini istemiştir.

Halbuki, Almanyanın bu talebi reddettiği anlaşıyor. Zira Vaşington'daki Alman maslahatgüzarı, böyle bir notayı hükümetine bildirmeye bile kabul etmemiştir.

ÜÇ AİLE FACİASI

Bir banka müdürü bir doktoru öldürdü. Bir genç; Samatya'da ka- rısıle âşıkını yaraladı

Bir kadın da ihanet eden kocasını tabanca ile vurdu kendi de yaralandı

Son dört gün içinde ikisi şehrimizde diğeri Balıkesirde olmak üzere üç aile faciası cereyan etmiştir.

Balıkesirde dahiliye mütehasisi doktor Salâhattin Çetinsoy geçen gün Balıkesir Osmanlı bankasına giderek arkadaşları müdür vekili B. Niyazî'yi ziyareti etmiştir. Doktor, Niyaziden şüphelenmekte ve karısını iftâl ettiğini zannetmektedir.

Niyazî doktora kahve ısmarlamış ve aralarında münakaşa başlamıştır. İçeri giren kahveci doktoru elinde bir tabanca ile ayakta görmüştür. Doktor B. Salâ - B. Niyazî'yi ziyareti etmiştir. Doktor, Niyaziden şüphelenmekte ve karısını iftâl ettiğini zannetmektedir.

(Devamı 3 üncü Sahifede)

Şark cephesinden resimler: İki Sovyet köyünde Alman faaliyeti

SOVYET TEBLİĞİ Kırım'da ve Kalinin'de muharebeler

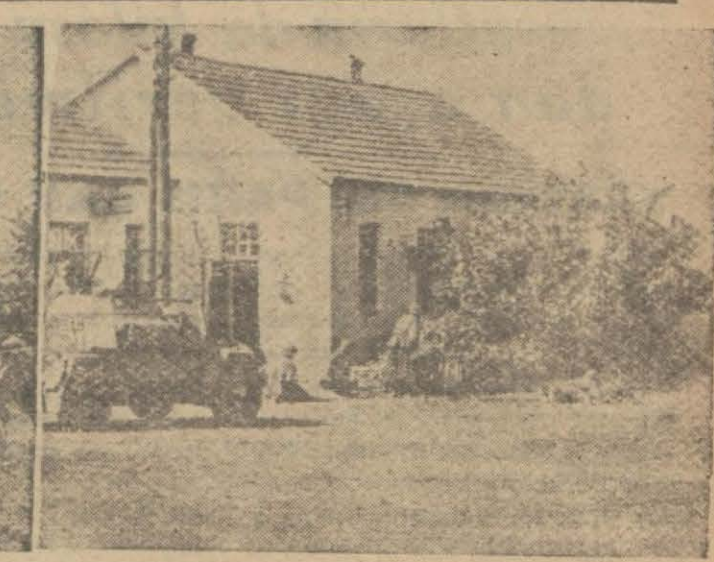
Bir hava meydanını ateş altına aldık

Moskova, 4 (A.A.) — Sovyet tebliği: 3 Teşrinisande bütün cephe muharebeleri devam etmiştir. Bilhassa Kırım'da ve Kalinin bölgesinde muharebeler şiddetli olmuştur.

Sovyet tayyareleri düşmana ağır zayıflar vermişlerdir.

TEBLİĞE ZEYL

Moskova, 4 (A.A.) — Dünkü Sovyet tebliği zeyli: 2 Sönleşinde Sovyet tayyareleri, düşmanın 50 tank, asker ve işe maddeleriyle dolu 280 kamyon, müteaddit zırhlı otomobil sahra toprakları içinde (Devamı 3 üncü Sahifede)

Şark cephesinden resimler: İki Sovyet köyünde Alman faaliyeti

İngiliz İmpa- ratorluk or- dusu İranda toplanıyor

İrana mütema- diyen malzeme taşınıyor

Londra, 4 (A.A.) — (B.B.C.) Alman ordularının Kafkasyadan cenuba akmasına mâni olmak için kuvvetli bir Britanya İmparatorluk ordusu yer almaktadır. İrana Britanya, Cenubi Afrika ve Hint kıt'aları yağıyor. Bu kıt'aların teçhizatı Amerikadan sevk edilmektedir. Hava kuvvetleri ile beraber (Devamı 3 üncü Sahifede)

ALMAN TEBLİĞİ Ruslar Kerç ve Sivastopol yolu ile kaçıyor

10 vapuru batırdık, 14 ünü hasara uğrattık

Berlin, 3 (A.A.) — Alman Orduları Umumi Karargahının resmi tebliği: Kırım'da mağlûp edilen düşman Alman ve Rumen teşekküllerinin sıkı takip ve tazyiki altında bir Sivastopol, diğeri de Kerç yolu ile kaçmağa (Devamı 3 üncü Sahifede)

Bir yolcu tayya- remiz Boluda yere inmiye mecbur kaldı!

İstanbul - Ankara yolcuları otobüsle sefere devam etti

Devlet Hava Yolları İdaresinin yolcu seferleri muvaffakiyetle devam etmektedir. Halkımız seferlere büyük rağbet göstermekte ve yerler birkaç gün evvelinden tatullmaktadır. Gerek pilotlarımız ve gerek tayyareler uçuş mürettebatı vazifelerini büyük bir meharretle ifa etmekte ve takdirle karşılanmaktadır. Ezcümle bu cuma günü Yeşilköyde Ankaraya hareket eden tayyarenin çok fen ahavaya taşıyan yolcuları esnasındaki sevk ve idare şekli de büyük bir takdiri cel (Devamı 3 üncü Sahifede)

HARP VAZİYETİ

Tula-Kursk hattından şarka yeni Alman taarruzu başlarsa

Yazan: EMEKLİ KURMAY SUBAY

Alman motorlu vasıtaları

Balkan Deniz Harplerini Niçin ve Nasıl Kaybettik?

Yazan: RAHMI YAĞIZ

Bu mevzuda yeni vesika ve beyanatları ile geçiren arkadaşımız Rahmi Yağız Son Telgrafa hazırladığı bu eserle, yakın tarihin karanlık kalan bazı noktalarını daha aydınlatıyor...

O harbi yaşayınları ve bilinenlerin kendi kendilerine sordukları birçok sual arasında: «Düşman Amiral gemisine filotillanın hücum etmediğindeki sebepler nelerdir?» «Barbaros süvarisi hangi tesirler altında Amiralin takip emrine itirazda bulunmuştur?» «Harbin her iki safhasında da Türk denizcilerinin mertçe dövüşmelerine rağmen niçin netice alınmamıştır?»

Kartalda Samandıra'da Ahmed oğlu Mehmet bulunan bir kamyon ile Samandıraya taşınmakta olan Bekir idaresindeki kamyon Küçükyalı'da çarpışmış. Mehmet ağır surette yaralanmıştır. B

Kartalda iki kamyon çarpıştı

Bir kişi ağır surette yaralandı

Kartalda Samandıra'da Ahmed oğlu Mehmet bulunan bir kamyon ile Samandıraya taşınmakta olan Bekir idaresindeki kamyon Küçükyalı'da çarpışmış. Mehmet ağır surette yaralanmıştır. B

CERÇEVE OKUYUCU

NECİP FAZIL KISAKÜREK

Saat, gecenin dokuzu... Be-yoğlu caddesi mahşer... Tramvay arabaları, harıl harıl işliyen birer et makinesi gibi, kapılarında müthiş bir insanlık kıyması boşaltıyor. Birden o kalabalıkta, bilmem kaç yüz mumluk bir sokak lambasının altında, gazetesi ni eliyle çarşaf gibi açmış, boynunu kurgu kuşu gibi bükmüş, satırların iligini emen bir adam gör-düm.

Aman Yarabbi! Bu adam ne okuyordu? Yoksa İngilizler yeni fecat edilmiş bir bombayla Berlini havaya uçurmuşlardı da benim mi haberim yoktu. Yoksa, şu kaç zamandır dilimi-ze pelesenk ettiğimiz İngiliz, Alman uzlaşması ihtimali tahakkuk mu etmişti?

Adamın omuz başına kadar sokuldu ve okuduğu satırlara bir göz attım: Korkunç!!!

manzarası taşıyan caddenin ormanzarası taşıyan caddenin ortasında, bilmem kaç mumluk bir sokak fenerinin altında, sünepe, mundar, entipiften, ba-yağının aşağısı bir macera tefrikası okuyordu.

Acaba Allah, okuyucu denilen mahlûk kadar, tek örneğe, vâhide ırcı imkânsız, namütenahi âläka çeşidi arzeden bir topluluk yarattı mı? Mıncırsının sinameki otundan, Amerikan işportasının (Çiklet)jine kadar, her-unsuru, hilkat gerçevesinin birbirine en uzak maddelerine âşık bu topluluğun vasatısını nerede bulmal?

Ve muharir ki, çok defa üstünlülüğü, ancak gölgesine hitap eden bedbaht, bir enfisiliktedir, kafasındaki hâdiseleri kustu- tasını, (güzel) ve (çirkin) hük- münü, (doğru) ve (yanlış) ölç- üstünü, (değerli) ve (değersiz) miyarını, bu topluluğa nasıl tatbik etsin?

Bir kere daha anladım ki, içinde bir kelâm hayiyeti taşıyan muharir, kendi gölge- sine doğru okuyucuyu tek kişi- ye indirip kemiyet bakımından kaybettikçe, keyfiyet bakımın- dan kazanan, madalyasız, rüt- besiz, vatani hizmetler tertibi- binden maassız ve bilhassa so- kak lambaları altında okuy- cusu, biçare bir kahramandır.

Buna rağmen ben, hem ke- miyet, hem de keyfiyet olarak kendi okuyucumdan emin ol- masam, hiç bu bahsi ona açab- lir miydim?

Günün meselesi

Bazı semtlerde
çay bulunamıyor!Mevcutların da kilosu 10 lira-
dan aşağı verilmiyor!

YAKINDA BİR PARTİ ÇAY GELİYOR

Son günlerde şehrimizin bazı semtlerinde ne hakkallarda ve ne de büyük çaycı mağazalarında gerek kuru ve gerek harman halinde çay bulunamamaktadır. Diğer bazı semtlerdeki bakkal veya mağazalardan az miktarda çay tedariki kabil olabilmekte ise de kilo fiyatı en aşağı 10 liradır ve bu çayların kaliteleri de çok düştü.

Diğer taraftan aldığımız malumata göre bugünlerde memle-

timize külliye miktarda çay gelmek üzeredir. Bunlar piyasaya çıkarıldıktan sonra sıkıntının ortadan kalkacağı tabii görülmektedir.

Bir iddiaya göre de bazı ticaretlerde çay varsa da fiyatı yüksek tutmak için mali gizlemektedirler. Alakadarlar bu ciheti tedkike başlamışlardır.

İHLAMUR FİATLARI ARTTI!
Yapraksız ihlamurun kilosu da 200 kuruşa kadar fırlamıştır.

HADİSELER
KARŞISINDA
SON TELERAF

DİDELER

RUSEN!

Bütün şehir halkının aylardır hattı yıllardır beklediği kapalı tramvay mahalleri nihayet yapılmaya başlandı. Beyazıt ve Fatih tekiiler nerede ise tamamlanıyor.

Temiz iş altı ayda çıkar, derler. Fakat Belediye şu kapalı durakları yapıp çıkarmakta altı ay değil, altı yılı da geçti. Fakat yine buna şükredelim: Diderler ruşen olsun!.. ya maazallah bu iş de mahut ve maruf bazı meseleler (!) gibi ihtisas komisyonlarına, oradan meclislere, ençimenlere havale edilseydi!...

55 YAŞINDAN SONRA

SPOR DERSİ (!)

Bir abhabım var. Fındıklıda oturur. Tam elli beş yaşındadır. Geçen akşam baktım elinde bir sürü spor aletleri, atlet fanılları ve bir de boks eldiveni Karaköyden yayan evin yolunu tutmuş!..

— Ne o hayrola?.. dedim. Bunlar ne böyle?..

O esnada yanımdan geçmekte olan dış basamaklarına kadar insan dizisiyle tüzm salımı halinde, içi salamura istifi gibi tramvayları göstererek güldü:

— Bu yaştan sonra tramvaya binmek için spor dersini almaktan başka çare yok.. dedi. Her gün inip binerken yumruk, dirsek yemekten takatim kalmadı. Meebur ben de «boks», «tramvay arkasından koşma», «basamaktan atlama», «basamağa sıçrama», öğreneceğim!...

AHMET RAUF

Göç seferleri temdit edildi

Adalarda oturan halktan memnün münasebetle İstanbulla göç edenlerin eşyalarını taşımak üzere ihdas olunan yüzde 50 tenzilatı esya nakil vapuru bu yıl çok ragbet görmüştür. Bunun üzerine mezkur seferlerin bir müddet daha temdidi kararlaştırılmıştır.

Tefrika No: 6

Çıplak Model

Yazan: NEZİHE MUHİDDİN

— Allah ömürler versin Hanımefendi! Ben kendi hesabıma pek meşumdum.

Bunu söyleyen Reşat, Selime Selime Hanımı yalnız bırakarak derhal kapıdan çıktı.

Selim, kadının şuh tahakkümüne karşı gittikçe öfkeli bir hayrete düştü. Kadar ruhunda da garip bir teccesüz göz kırpyordu. Bu kadın acaba ne yapacaktı?!. Kendişinden bana mukabil ne bekliyordu?!. Yoksa bütün bunlar Reşatın gelirken sokakta söylediği gibi yalnız dejenere bir tiyaretin nezayan felsefesi miydi?!. Selime Hanım adındaki bu kadın cıbbiliyet te tabii için hakikaten bulunmaz bir mevzu idi.

Sükûta geçen bir kaç saniye sonra Selime Hanım teklifsiz bir tavirle Selimin koluna girerek:

— Buyurun Selim Bey -dedi.

Selim teccesüsüne mağlup olmuştu. Uysal bir hareketle kadını takibe hazır olduğunu anlattı.

İzmir Belediye
Reisliği

İzmir Belediye Meclisi, Denizli Meb'usluğuna seçilen Behçet Uz'un yerine, İzmir Belediye Reisliğine tüccardan Leblebicioğlu'nun seçmiştir. Meclis, şehrin bir semtine de Behçet Uz'un bir büstünün dikilmesine karar vermiştir.

Tefrika No: 6

Çıplak Model

Yazan: NEZİHE MUHİDDİN

Kadın güler: — Beyza bana hepsini anlattı. — dedi.

— İstedikim kabahatleri mi?..

— Niçin kabahat olsun! Deminden

asafında zevkin her şahsa göre değiştiğini siz söylemişsiniz. Ben de bunu kabul ediyorum. Fakat arkadaşınızın

hakkınızda iddia ettiği mesele bana

merak oldu, doğrusu..

— Hangi mesele bu?

— Sizin kadınlara karşı kayıtsız ol-

manız?..

— Garip düşünüyorsunuz..

— Hiç te garip değil. Benim vaziyet-

tim, hayatımı biraz düşünürseniz bu-

nu asla garip bulmazsınız.

Ne demek istiyordu, bu kadın?.. Sel-

imin bu gecenin garabetleriyle bir-

az daha yorulan kafası ince muha-

kemelerle müsait değildi. Selime onu

ipnotize etmiş gibi sürükliyordu. Tek-

rar başka bir odaya girdiler.

Burası esrarlı bir zevk yuvasına

benziyordu. Köşede insanı renavetle-

T Ü R K
italyan
TicaretRomadan bir heyet
gelerek Ankara-
ya gitti

İtalyan ticaret müesseselerinin müessislerinden üç kişilik bir grup evvelki gün Romadan şehrimize gelmiştir. İtalyan tacirleri beraberlerinde muhtelif pamuklu, yünü, sun'î ipek ve keten mamullardan numuneler getirmişlerdir. Bu numuneler alskadar tacirlere dağıtılmış ve sipariş elnabileceği bildirilmiştir. İtalyan tacirler dün akşam Ankaraya gitmişlerdir. Ticaret Vekâleti ile yapılacak temaslarda hususî takasla iki menleket arasında bazı malların mübadelesi için müsaade isteyeceklerdir.

Yeni Adliye tayin-
leri yapıldı

Adliye Vekâleti, Müddeiumumi ve Hakimler arasında büyük değişiklikler, terfili yapımıştır.

Bu meydana 60 lira maaşlı Afyon Müddeiumumili Kızılcahamamdan Cevdet Kızıloğlu, Zonguldak Adliye Ceza Hâkimliğine İstanbul Sulh Hâkimi Kamil Günaş, İstanbul Sulh Hâkimliğine Başmüddeiumumi eski Muavini Suat Bertan,

50 lira maaşlı Fatsa Hukuk Hâkimliğine Akısaraydan Kemalettin Yalın, Ceyhan Hukuk Hâkimliğine Bordan Necmettin Özenci, Bor Hukuk Hâkimliğine Ordundan Yünni Oklar, Saray Hâkimliğine İstanbul Ağırceza Asağına Sulh Hâkimî Nasrettin Bilgi, İstanbul Hâkim Muaviniğine Ankara eski âza muavini hukuk doktoru Salt Onem, nakil ve tayin edilmişlerdir.

Dün geceki Parti kongreleri

Cumhuriyet Halk Partisi E - minönü merkez nahiyesinin kongresi dün akşam saat 17,30 da yapılmıştır. Fatih ve Silivri nahiyelelerinin kongreleri de dün gece saat 21 de icra olunmuştur.

BEYAZITTA

Parti Bevaiz merkez nahiyesi kongresi de bu ayın 10 uncu pazartesi gecesi saat 21 de Şehzadebaşıdaki merkez binası olan Lafatet apartmanında yapılmıştır.

Cezalandırılan bir şoför

Şoför Salâhattin idarisindeki 2020 plâkalı taksî otomobilene yakın yere müşerif alınmak istenmediğinden dün ceza zaptı keşilmiştir.

Tebdili kıyafet
otmış talebeler (i)

Bazı ders stalarında sokaklarda, parklarda, ve hatta sinemalarda mektep çimda çocuklara tesadüf ediyorduz. Gerçi bunların başlarında talebe olduklarını isbat edecek kasket, ellerinde mektep cantaları yoktur. Fakat kısa bir arastırma; kasketin cantanın içine, cantanın da bir abşap dükkânının rafına bırakıldığını meydana çıkaracaktır.

Bizece; kahvelere giden talebelerle yapılan mücadelede olduğu gibi alakadar memurlar bu tebdili kıyafet etmiş (!) talebelerle de ehemmiyetle meşgul olmalı ve ders saatlerinde haricte görülen tahsil çağındaki çocukların hemen hüviyetini sorup onları yakalayıp mekteplerine, silelerine teslim etmelidir.

BÜRHAN CEVAT

MAHKEMELERDE

Yazan:
HÜSEYİN BEHCETBizim afyon peştemalla sokağa
fırlatacak kadar tutar

— Söyle baklatın Şevki, dedi. Davan nedir? Davanı anlat!..

Sarapçı Şevki anlatmaya başladı:

— Rahmî, eski müşterimdir. A- lışına verişine de saglandı. Her akşam gelip bizden sarap alır. Tükür tükür da parasını verir. Dün akşam biraz erkence başladı. Geldi, önce bir şişe doldurdu. Galiba misafirleri de varmış. Tekrar tekrar gelip üç defa daha sarap aldı. Bir seferinde,

— Şevki, dedi. Senhle külahları değışceğiz. Bu saraplar iyi sarap değil. İyisinden ver. Bunlar da su mu karışık, nedir? Hiç tutmuyor.

Biz de, aldığımız gibi satıyoruz. Hatta, büyük kapalı şişeler açıyoruz. Eğer bir diçim su karıştırıyorsam, ellerim kırılır!

— Kardeşim, dedim. İşte görüyorsunuz. Bizde iki üç çins sarap var. Hepsini de kapalı şişeler... Gözünün önünde şişeyi açıyoruz. Hangisinden istersen ondan veriyim.

— İşte bismen artık, dedi. İyisinden vermezsen, karışmam.

Yine şişeyi doldurup gitti... Yarın saat sonra geldi. Dün akşam fazla kaçırılmış olacak. Gelir gelmez,

— Sen de artık dalavereye başladın. Dedi. Bu saraplara su karıştırıyorsun. Kendi nefsimi iki şişe içtim.. Kafamı tutamadım. Şu paraları geri ver bakalım!

— Öyle şey olur mu, Rahmî Bey? Dedim. Gözünün önünde şişeyi açtım.

İleri geri söylemeye başladı. Dükkânında müşteriler de var; ayıp oluyor. Şöyle tutup güzelce dükkândan çıkarmak istedim. İleri geri bazı sözler söyledikten sonra, suratıma bir tokat durdu.

— Davanıza bu mu? Hepsini bundan mı ibaret?

— Evet efendim.. Bir tokat vur-

du. Onun için davacıyım.

Hâkim, maznun Rahmiye döndü:

— Ne diyeceksiniz Rahmî? Bak,

Şevkiye, sarhoşlukla bir tokat vur-

muşsun. Şimdi senden dava ediyor.

Bir diyecegin var mı?

— Ne diyeyim efendim. Akşam faz-laca sarhoşum; ne yaptığımı bilmiyorum. Eğer yaptım, affetsin.

— Şevki, Bak, Rahmî «affetsin» diyor. Ne dersin? Davandan vazgeçiyor musun?

— Akşam o iş izzeti nefsimi fena halde dokundu ama, yine müşterimdir. Zararı yok. Böyle söyledikten sonra, affediyorum.

Davacı ile maznun barıştılar.. Dava sükut etti ve mahkemeden abhapça çıktılar.

Davacı Şevki, maznun Rahmiye,

— Bu senin iş Rahmî Bey, afyonkeşin hikâyesine benzedi, dedi. Vaktiyle afyonkeşin biri daima afyon aldığı yerden yine afyon alıp hamama gitmiş. Hamanda soyunup içeri girdikten sonra bir miktar afyon yutmuş. Birdenbire, afyon tesir etmediği gibi gelmiş. Bir parça daha yutmuş. Sıcakla da afyon başına vurmuş.

— Vay kerata. Demiş. Bu afyon yine tutmadı.. Demek, toprakları bana afyon diye yutturdu.

Hemen, peştemalla hamandan fırlamış. Doğru çarşıya... Dükkânın önüne gelmiş.

— Ulanmıyor musun? Demiş. Bu kadar zamanlık müşterine toprakları, afyon diye yutturuyorsun. Verdiğin afyon hiç tutmadı.. Dükkânı da demiş ki,

— Bizim afyon, insanı peşte-malla sokağa fırlatacak kadar tutar.

İşte bizim sarap ta, insanı, böyle, sarapçıya tokat vurduracak kadar tutar.

— Hakikaten Şevkiçğim. O sarap pek neflimiş. Bu akşam da o sarap-tan içeyim amma, bir şişeden fazla içemem. Yine abbası çıkmış. Ya-bancuya çatarsak, halimiz dumandır.

Davacı ile maznun, iki candiger dost gibi, gülüşe eğlene Adliye'yi terketti-ler.

Ayakkabılar
niçin çabuk
bozuluyorlar?Kunduracılar cemi-
yeti reisi bunun se-
beplerini izah ediyor

Son günlerde gittikçe fiatleri artan ayakkabıların piyasadan azaldığı, almanların da çabuk eskidikleri görülmektedir. Bu hususta kendisiyle görüşen bir muharririmize Ayakkabıacılar Cemiyeti reisi Abdullah Erman demiştir ki:

— Malzeme azlığı ve paha- lılığt bir ayakkabıların mükşül bir vaziyete sokmuştur. Kösele ve deri fiatleri çok yükseldiği gibi bir ayakkabının imalinde zaruri olarak kullanılması şart olan tel çivi de hemen hemen yoktur.

Piyasada mevcut deriler ve köselelerin çoğu incedir. Malzeme kötü olunca bittabi ayakkabılar da sağlam olamayacağından az dayanıyorlar. Ömürleri ancak 3 - 4 ay devam edebiliyor.. 22,5 - 25 liralık ayakkabılar da böyle- dir. Fakat bunların kalıp ve for- maları güzel olduğundan iyi gö- züküyorlar. Cemiyetimiz bu mev- zu ile ehemmiyetle meşgul ol- maktadır.

Bunun üzerine ben oradan ayrıldım ve başka bir şey bilmiyordum.

Cevat bir saniye durduktan sonra ilâve etti:

— Herhalde anlıyorum ki, bey- hude yere Ayşeyi sevmişim. O sadece beni aldatmak, beni ken- disini için bir vavta olarak kullan- mak üzere sever görünmüş. Gü- zünün ortaya attığı hakikat niha- yet beni de bütün bu hakikatleri her türlü çıplaklığile ortaya at- mışa sevk etmiş oluyor.

Yoksa adaletin hükümlerini tatbik etmek yine yüksek hey- eti hâkimindir.

Cevat, salondan ayrılmak istiyen adımlarile harekete geçmek istedi. Fakat, avukat Muzaffer:

— Hâkim bey, bir noktınan Ce- vattan sorulmasını isterim.

Dedi ve hemen sorusunu bildirdi:

— Cevadın katil kim olduğu hakkındaki kanaati nedir?

Cevat, hâkim tarafından tek- rar edilen soruya sadece şu ce- vabı verdi:

— Pek, onu sen mi öldürmüş- tün?..

Diye sordu. Ayşe, hâkimin büt- ün bu sinirli isticali karşısında yine soğukkanlı ve metin:

— Devamı var)

YENİ
KliniklerMaarif Vekâleti Üni-
versiteye 200 bin lira
tahsisat verdi

Şehrimiz hastanelerinden Ü - niversiteye merbut olan klinik - lerde bu yıl yeni bazı klinikler açılacak ve aynı zamanda bur- lara yeniden 400 yatak ilâve olu- nacaktır.

Bu maksatla Maarif Vekâleti Üniversiteye 200 bin lira tahsisat vermiştir.

Kaymakamlar toplanıyor

Kaymakamlar ve Nahiye Mü- durleri bu hafta içinde Vilâyette toplanarak kazaların ihtiyaçla - rına ait işler etrafında görüşe - ceklerdir.

Bu meydana küçük çocukların ve talebelerin gündüzleri sine - malarla gitmelerini teminen alınacak yeni tedbirler de görü - şülecektir.

Yolda 25 lira bulan bir
vatandaş sahibini arıyor

Besiktâştaki Kılcalı mahallesin- de Asariye caddesinde 93 num- aralı hanede oturan B. Şinas Önal dün Besiktâştaki yolda 25 lira bul- muş ve bunu gzetemize bildir - miştir.

Para düşürenlerin mezkûr pa- ranın kendilerine aidiyetini is- bat ederek B. Şinası Önalın al- maları rica olunur.

Kadıköyünde 5 apartman
yıkıldı

Kadıköyünde Osmanaga ma - hallesi Söğütli sokagında bulu - nan 5 apartman caddesi isgal et- tiğinden bunların istimlak edil- mesine başlanmıştır.

KÜÇÜK HABERLER

VİLÂYET ve BELEDİYE:

★ Şehir Meclisi bugün öğleden sonra toplanacak. Valt ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar Belediye ve inar işleri hakkında izahat verecektir.

★ Mülkiye Müfettişleri bugünler- de kazalarda tefitte çıkacaklardır.

TİCARET ve SANAYİ:

★ Altın Fıatı biraz yükselmış 25.15 den muamele görmüştür.

★ Çekoslovakya'dan 20 ton, İsveç- ten 100 ton çivi gelmiştir. Bugünlerde tevziata başlanacaktır.

★ İp, halat, cuval sanayiinde kul- lanılan kendir fiatleri çok yükselmis- tir. Geçen sene kilosu 22 kuruş iken 100 kuruşa salımlanmıştır.

MÜTEFERRIK:

★ Üniversiteye kayıt ve kabul mü- detti bu ayın on beşine kadar uzatıl- mıştır.

★ Enebi ve ekalliyet mekteplerine bundan sonra öğretmen okulları me- zunlarını, bunlar bulunmadığı tak- dirde Üniversite Edebiyat Fakültesi mezun veya müdâvillerinin tercihan tayinleri kararlaştırılmıştır.

EDEBİ ROMAN: 156

Bir Cinayet Davası

Yazan: ETİM İZZET BENİCE

— Ben de şimdi arabayı kona- ğın önüne çekeceğim. Sonra, du- vandan atlayarak içeriye girece- ğim. Sakın ağzını açıp kimseye bir şey söyleme. Öbür gün beni bulursun.

Bunun üzerine ben oradan ayrıldım ve başka bir şey bilmiyordum.

Cevat bir saniye durduktan sonra ilâve etti:

— Herhalde anlıyorum ki, bey- hude yere Ayşeyi sevmişim. O sadece beni aldatmak, beni ken- disini için bir vavta olarak kullan- mak üzere sever görünmüş. Gü- zünün ortaya attığı hakikat niha- yet beni de bütün bu hakikatleri her türlü çıplaklığile ortaya at- mışa sevk etmiş oluyor.

Yoksa adaletin hükümlerini tatbik etmek yine yüksek hey- eti hâkimindir.

Cevat, salondan ayrılmak istiyen adımlarile harekete geçmek istedi. Fakat, avukat Muzaffer:

— Hâkim bey, bir noktınan Ce- vattan sorulmasını isterim.

Dedi ve hemen sorusunu bildirdi:

— Cevadın katil kim olduğu hakkındaki kanaati nedir?

Cevat, hâkim tarafından tek- rar edilen soruya sadece şu ce- vabı verdi:

— Pek, onu sen mi öldürmüş- tün?..

Diye sordu. Ayşe, hâkimin büt- ün bu sinirli isticali karşısında yine soğukkanlı ve metin:

— Devamı var)

— Ayşe!

Bu cevap üzerine Ayşe otur- duğu sandalya üzerinde titredi, rengi pembeyaz oldu, ayağa kalk- tı:

— Artık saklanacak hiçbir şey yok.

Diyerek en önce yavaş, daha sonra biraz yüksek ve diri, en sonra büsbütün dik ve pervasız bir sesle devam etti:

— Cevattan sonrasını da ben anlatayım. Cesedi Şaban bahçeye indirdi. Ben de arabayı kapı ö- nüne bıraktım. Şabanın yardımı ile ben de bahçeye indim. Şaban ve.. ben kimseye duyurmadan bahçeden Şükriyenin odasına da- yadığımız merdivenle cesedi yuk- kariya çıkardım. Ve onu yatagına götürdük. Soyduk. Bir gecelik giydirdik. Vücudu katılmıştı. Güç oluyordu. Fakat, bir hal ve yola koyduk. Sonra odada bırakabile- ceğimiz bütün izleri ben sildim.

Aysenin bu kadar soğukkanlı davranış ve anlatışı karşısında hâkim içi içine sığıyan bir hid- det ve merakla:

— Pek, onu sen mi öldürmüş- tün?..

Diye sordu. Ayşe, hâkimin büt- ün bu sinirli isticali karşısında yine soğukkanlı ve metin:

— Devamı var)

DİS
Politika

Millî Şefin nutukları

Yazan: Ahmet Şükrü ESME

Millî şefimiz İsmet İnönü B - yük Millet Meclisinin açılış m - nasebetile mutut olan nutukla - rını söylemişlerdir. Millî Şef bu nutuklarında geçmiş sene zar - fındaki mesainin bir hülasasını yapar ve gelecek faaliyet senesi için de direktifler verir. Bu nu - tuklardaki her sözün Türkler için daima ayrı bir değeri, bir önem vardır. Fakat dünyanın her bir bulundugu nazik durum dolay - sile bu defaki sözlerinin hususî bir manası vardır. Cumhuriyet - simizin nutku millî hudutların - za aşan bir ehemmiyet almıştır. Gerçekten Büyük Şefimiz Mec - lis kürsüsünden son nutuklarını söyleyiş, aradan geçen bir sene içinde Avrupa harbinin alanı çok genişlemiştir.

Gegen sene, sonşesinin birin - ci günü, İtalyanın Yunanistan - ına karşı taarruza geçtiği günleri te - sadif etmekte idi. İtalyanın so - navutluğa ayak basması ile a - teşi Balkan yarımadasında sırayet etti. İtalya bütün kı - şırları içinde Yunanistanla uğraş - tı. Ve bir aralık, hiç olmazsa, Balkanlardaki harbin alanı so - navutluğa inhisar edecek gibi gö - rünmüştü. Fakat kış çikıp da il - bahar gelince; Almanya Balkan - lara müdahale etti ve Mihver devletleri batidan doğuya doğru yürüyerek Balkanları istisla - altına alırken, İngiltere de do - luda batıya doğru ilerleyerek Irak'ı Suriyeyi ve nihayet İran - ı işgal etti. Bu arada Almanya Ro - sşaya karşı da harp açmıştı. Bu naenaleyh Geçen sonşesin ay - ında Harp Türkiyenin her hudu - dundan uzaktâ bulunurken, me - lekitemiz harbin ateşile sarılmış bir ada durumuna girdi.

Şefimiz nutuklarında harbin genişlemesini vezir sözlerle an - latıktan sonra Türkiyenin harp - karşısındaki durumunu izah et - miştir:

«Memleketimizi bu kadar ya - kından alâkalandıran askeri ha - reketter, bizim uyankılaşmış so - son derece arttırmış ve taahhüt - terimize ve dostluklarımızı sa - dakat geçevesi içinde sercemi - zi ve emniyetimizi koruyan sal - arzusı, siyasetimizin mesnefini teşkil etmiştir.»

Büyük Şefimiz haici politika - mızın ana hedefini bu sözlerle belirttikten sonra komşularımız - ın olan küçük memleketlerin mu - kadderatına karşı derin alâka ile eden

Son 24 Saat İÇİNDEKİ HADİSELER

(Bu yazının methalleri Anasoru
Ajansı Bültenlerinden alınmıştır)

Telhis eden: **Muammer Alatur**

Milli Şefimizin nutukları, dün-
rannın her tarafında derin akis-
ler uyandırmış bulunmaktadır.

İngiliz gazeteleri, İnönü'nün
nutuklarına ön safta yer vermiş-
lerdir.

Başka gazetelerin kullandık-
ları başlıklar şunlardır:

Times'in başlığı: "Türkiye bo-
yun eğmiyor."

Daily Telegraph'ın başlığı: "Tür-
kiye Hitler'in davasına iltihak
etmiştir, Türkiye İngilterenin
dostu olarak kalıyor."

News Chronicle'in başlığı: "İnönü,
Türkiyenin ahidlerine sadık
kalacağını söylemiştir."

Daily Mail'in başlığı: "Türkler
mühim olacağını ümit etmiyorlar,
fakat sulh yapılmasını teklif edi-
yorlar."

Times şunları yazmaktadır:

"Türkiyenin şimdi bulunduğu
nazik vaziyetin icap ettirdiği hi-
tabet ihtiyatına rağmen Cumhur-
reisinin nutku kuvvetli ve cesu-
retli olmuştur. Türkiye Cumhuri-
reisi, Türkiyenin bitaraf olduğu-
nu, müstakil kalmak ve haysiyet
ve şerefini muhafaza etmek az-
mindedir bulundugunu bir iltihata
meydan vermiyecek diplomatik
bir tarzda söylemiştir."

Nutkun muhtemel bir sulh ta-
vasutuna ait kısmına gelince,
İnönü'nün beyanları kat'î bir tek-
liften ziyade akademik bir tem-
neniden ibaret sayılmak lâzım
gelir."

Times, Balkan memleketlerinin
talikâllerine ve Türkiyenin hiç
bir vakit zor kabul etmiyeceğine
dair olan fıkraların ehemmiyeti-
ne işaret etmektedir. Bu gazete-
ye göre bu sözler bütün Türk mil-
letin hislerini ifade etmektedir.

Daily Telegraph diyor ki:

"Cumhurbaşkanı İnönü, iltidat
mekineye geldiğindenberi söyle-
diği nutukların en önemlisini
ve muhakkak olarak en mühim-
mini söylemiştir. Mev'uslar nut-
kun her noktasını tasvip ettikle-
rinin izhar etmişlerdir."

Türkiyenin sulh lehinde tavas-
utuna bulunması imkânı hakkın-
daki fikra ve Cumhurbaşkanısı tara-
fından kullanılan "Bir gün" tabiri
şöyle bir hareket için vakit henüz
gelmediğini bildiğini açıkça
göstermektedir. Cumhurbaşkanısı
nutkunu bitirirken söylediği söz-
ler Almanya'ya karşı bir ihtar gi-
li telâkki edilebilir. Mihver tara-
fından Balkanlar hakkında tat-
bik edilen siyasetin Türkiyenin
tasvip etmediğini ve bizzat ken-
di toprak bütünlüğü hakkında ise
hiçbir teklif kabul etmiyeceği-
ni anlatmaktadır."

MUSOLINININ BİR SÖZÜ

Romada Mentana muharebe-
sinin yıldönümü tes'îl edilmiş-
tir. Bu münasebetle bir nutuk
okutulan Duce ezümle şu söz-
leri söylemiştir:

"Sükûtumuz ekseriya uzun
ve fazladır. Fakat bu kimseyi al-
datmamalıdır. Herkes şunu bil-
melidir ki biz hiçbir şeyi unut-
mayız."

KAHREDE ARAP KONGRESİ

Londradan bildirildiğine göre,
Son hadiseler, Kahrede pek ya-
randa bütün Arap memleketleri
mimessillerinden mürekkep bir
konferansın toplanmasını müm-
kin kılmıştır.

Efganistan ve Hindistan mü-
messelilerini de arasına alacak o-
lan bu konferansın hedefi, Ka-
hire, Kabil ve Pesaverde tama-
men temsil mahiyette müsterek
bir cephe kurmak ve bu cephenin
askeri ve diplomatik bakımdan
müttefiklere ne şekilde yardım
edileceğini kararlaştırmaktır.

Kahre gazeteleri diğer taraftan
Almanların Lıyon ve Paris her-
halinde mümkün olduğu kadar
fazla Süveyş kanalı eshamı satın
almalarını bildiriyorlar. Süveyş
kanalı sermayesinin büyük kıs-
sının Fransızlarda olduğu söy-
lenmektedir.

AMERİKANIN FİNLANDİYAYA İHTARI

Fİnlandiya Birleşik devletlerle
dünane münasebetlerini idame
ettirmek üzere Sovyetler Birliğine
hava askeri harekâta derhal ni-
yetli olduğunu bildirdi. Birleşik
devletler hükûmeti tara-
fından FİN hükûmetine ihtar e-
tti.

Milli Şefin nutukları bü-
tün dünya matbuatında
derin akisler husule
getirmiştir. İngiliz gazete-
leri sulh için henüz vak-
tin gelmediğini tebarüz
ettirmektedirler.

RUZVELTİN BİR ARZUSU

Stokholm'den bildirildiğine göre,
Stokholm Tidningen gazetesi,
iyi malûmat alan mehafide Reis
Ruzveltin bütün Angolo - Sakson
deniz kuvvetleri için tek kuman-
danlık ihdas etmek tasavvurunda
olduğunu bildirdiğini temin
etmektedir. Bu kumandanlık yalnız
Anglo-Sakson donanmasını
değil, aynı zamanda müttefikle-
rin donanmalarını da kendi em-
rinde bulunduracaktır.

Fırınlarda hiç te- hacüm kalmadı

Tekmil fırınlara yeni çeşni
den bol un verilmesi işi bitiril-
miştir. Dün akşamdanberi fırın-
larda bol ekmek bulunmaktadır.
Halkın fırın önlerindeki tehacü-
mü de tammaen bitmiştir.

Dün gece fırınlar Belediye za-
bitası memurları tarafından sıkı
bir kontrol altına alınmış ve her
fırına birer memur konmuştur.

BU SABAHKI TEFTİŞLER

Belediye Reis Muavini B. Lütfi
Aksoy bu sabah muhtelif semtler-
deki fırınları teftiş etmiştir. Tek-
mil semtlerde vaziyet normal gö-
rülmiştir. Yalnız sabahleyin Pa-
tişdeki fırınlarda biraz kalabalık
olmuşsa da bu da zail olmuştur.
Vali Muavini B. Ahmet de izdi-
hamın tamamen zail olduğunu söy-
lemiştir.

Hamamda düşe- rek öldü

Galatada Yamak hamamında ça-
lışan Mahmut isiminde biri on
gün evvel hamamda mermerler
üstüne düşerek yaralanmıştı.
Mahmut dün ölmüş, cesedinin
defnina ruhsat verilmiştir.

Milli Şefin nutukları

(2 İnci Sahifeden Devam)
tikten sonra bu münasebetler
hakkında şu sözleri söylemiştir:
"Türk - Alman münasebetleri
o tarihtenberi hiç bulanmayan bir
dostluk takip ediyor. 18 haziran
1941 tarihli dostluk ve saldur -
mazlık muahedesi hükümleri,
her şart içinde mahfuz olarak
devam ediyorlar ve devam ede-
ceklerdir."

Almanya ile kurulan dostluk
münasebetleri, Türkiye harici si-
yasetinin en esash unsurunu teş-
kil eden İngiliz ittifakının bağ-
larını hiçbir zaman gevşetme-
miştir. İngiltere ile olan ittifak
muahedemizle Almanya ile giriş-
tiğimiz münasebetlerin telif edil-
miyecek hiçbir tarafı yoktur. İn-
giliz ittifakı, geçmiş senenin en
nazik günleri zarfında imtihan
çemberinden geçmiş ve Türkiye
bu ittifaka olan bağlılığını isbat
etmiştir. Büyük Şefimiz, Tür-
kiye, dünyanın en büyük devlet-
lerinden birine kara gün dostu
olduğunu söylediği zaman, bu
münasebetleri veciz ve kuvvetli
sözlerle anlatmış oluyor. "Aynı
müdafaa ve masuniyet umdele-
rine istinat etmeğe devam ede-
cek olan harici siyasetimiz taah-
hütlerine sadakati, Türk mil-
letin şiarına tam tevafuk eden
umumi menfaatlerimize ve bey-
nelmîl ahlâka uygun olan bir
prensip olarak tatbik edecektir."

İki tarafa da dostlukla bağlı o-
lan Türkiyenin bu mes'ut duru-
munda beklenilecek neticeler
hakkında Cumhurbaşkanısının söy-
lediği sözler, sulhseverlerin göz-
leri önünde yeni ufuklar belirl-
miştir: "Harpten doğan bir tür-
lü felâket içinde bütün millet-
lere karşı insanî vazifesini kü-
reti nisbetinde yapmakla i'tihaz
duyan memleketimiz, bir gün de
dünyanın beklediği ve muhtaç
olduğu barışın kaynağı olabilirse,
bundan duyacağımız sevinç pek
büyük olacaktır."

Sovyet Tebliği

(1 İnci Sahifeden Devam)
harp malzemesi bulunan 100 kamyon
ve mühimmat dolu 6 vagonunu tah-
rip ve iki bölükten fazla piyadesini
ihma etmiştir.

Aynı günde Kalinin cephesinde,
Sovyet topçusu düşmanın bir hava
meydanını ateş altına almış düşma-
nın itayayresini tahrip etmiş ve 9
tayıyaresini hasara uğratmıştır.

ŞEHİRDEN - MEMLEKETTEN - BÖTÖN DÜNYADAN

SON HABERLER

BELGRAD'da 100 rehine idam edildi

Londra 4 (A.A.) — İlgal al-
tındaki Avrupadaki rehinelere
idamı hakkında gelen yeni haber-
lere göre, Belgrad'da bir Alman
askerine yapılan tecavüzden do-
layı 100 rehine idam edilmiştir.

Berne 4 (A.A.) — Belgrad'dan
işvire telgraf ajansına bildiri-
liyor:

Hükûmet kuvvetleri Aranje-
lovac kasabası civarında 40 ko-
münisti kurşuna dızmıştır. Bun-
ların arasında bir de grup şefi
vardır. Ubo civarında bir müsa-
dece esnasında 40 komünist öl-
dürülmüş ve üçü esir edilmiştir.

Coupro bölgesinde de 20 ko-
münist esir alınmıştır. Evvelce
bu kasabada hükûmîlik vazifesi
yapan komünist şefi de bu esir-
ler arasındadır.

★ Vashington, 4 (A.A.) — Bahriye
Nezaret, İzlanda açıklarında torpil-
lenen Robin James Amerikan torpido
muhribinin 83 mürettebatıyla 7 su-
baymın bulunabilmesi hususunda
pek az ümit olduğunu bildirmiştir.

İngiliz ordusu

(1 İnci Sahifeden Devam)
ber Amerikan mütehasşısı da
gelmiştir. 70 den fazla Amerikan
gemisinden mürekkep bir kafilie
filo halinde mütemadiyen İrana
malzeme taşımaktadır. Hava mal-
zemesi hava yolu ile naklediliyor.

Libya ile Kafkasya arasındaki
Britanya kuvvetlerinin ağır tank-
ları Amerikadan gelmektedir.
Bunlar Alman tanklarına kat kat
faikdir.

AMERİKA

(1 İnci Sahifeden Devam)
— Amerika millîi tehlike kar-
şısında tamamiyle birleşmiştir. A-
merikan millî politikasında artık
bitaraflık kalmamıştır.

Japonya'ya karşı alınan tedbir-
ler sayesinde, bu memleket ihtil-
yalı bir hareket hattı takip et-
memektedir. Bununla beraber, Ja-
ponyanın Siberyaya taarruz et-
mesi muhtemeldir. Hadiseleri
dikkatle takip ediyoruz.

Alman Tebliği

(1 İnci Sahifeden Devam)
çalışan iki gruba ayrılmıştır. Düşman
kıt'alarını kırmak için kullanılacak
gemilere hücum eden tayyarelerimiz
topyekûn 38 bin tonlukluk 10 ticaret
gemi batırılmış ve diğer 14 gemiye de
ağır hasar vermiştir.

Diğer tayyarelerimiz Sivastopolu,
Yalta limanını ve Keç Boğazı ile Ka-
radenizin Simal Doğusunda bulunan
hedefleri bombalamıştır.

Radubdaki mevzilerden birine ağır
çapta bombalar isabet ettirilmiştir.
Kırım'da yarma ve takip muharebele-
ri esnasında 53 bin 175 kişi esir edil-
miş ve 230 tank, 218 top, bir çok zırh-
lı tren ve çok miktarda harp mal-
zemesi igitman veya tahrip edilmiş-
tir. Bundan başka ileri hareketimize
mâni olmak için konulmuş olan 13
binden fazla kara torpidi de tahrip
edilmiştir.

İtalyan kıt'aları, Donelz havzasın-
daki muharebelerde yeni trazi kazan-
mıştır. Doğu cephesinin merkeze ke-
siminde mühim bir vilâyet merkezi,
demiryolu telâki noktası ve sanayi
merkezi olan Kursk zırhlı ve piyade
teşekküllerimiz tarafından ele ge-
çirilmiştir.

1 Yolcu tayyaresi

(1 İnci Sahifeden Devam)
belmiştir. Bu yolcu tayyaremiz
Bolu üzerine gidiği sırada hava
çok gayri müsait bir şekil almış
ve sarsıntı fazlalaşmıştır. Tay-
yare her dakikla telisize Havayolu
İdaresile muhabere ederek
vaziyetini bildirmiştir.

İdare fazla sarsıntıya meydan
vermemek maksadıyla tayyarenin
yoluna devam etmemesini muna-
sip görerek yine telisize pilota
emir vermiştir. Pilot da büyük
bir meharetle tayyareyi Bolu ci-
varına indirmiştir. Bu sırada ge-
rek Boludan ve gerek Ankaradan
yolcuları almak üzere otobüsler
gönderilmiş, Yo.cular sefere o-
tobüsle devam etmişlerdir. Mez-
kûr tayyarede bulunan Alman
Lufthansa şirketinin Moskova
mühessisi pilotlarımızın mahirane
sevk ve idaresini tecrübeli bir
meslekdaş şafatle takdir etmiştir.

Aynı tayyare yolcuları arasın-
da muharrir, muallim Nurullah
Ataç da bulunmaktadır.

Hindistan'ı işgal için Mihver plânı

İngilizlere göre,
Uzakşarktaki
vehamet artıyor

Londra, 4 (A.A.) — Gazeteler,
bilhassa Daily Mail ve News
Chronicle büyümekte olan Ja-
pon tehlikesine işaret ediyorlar.
Bu gazeteler, tehdit altında bu-
lunan ilk noktalardan birinin Bir-
manya yolu olduğunu fikrindedir-
ler. Bu suretle İngiltere ve Bir-
leşik Amerikan Tehoung'ing
gönderilmekte olan malzeme
sevkiyatı keşilmiş bulunmaktadır.

"Bazı müşahidatler geniş mik-
yasta bir Alman - Japon plânı-
nın tatbik mevkine konulmak ü-
zere olduğu mülahazındadır.
Mihver, Hindistanın Batı ve Do-
ğusuna müteveccih bir taarruza
başladıktan sonra Alman ordula-
rı Hazer Denizinin her iki kıy-
sından Hindistanın Simal Batı
hudutları boyunca ilerleyecek, Ja-
pon orduları da Birmanya'ya işgal
ederek ve Bengale körfedini çev-
reterek Hindistana ulaşmış ola-
caktır."

**İngiltere ve Do-
minyonlar Rus
talebini tetkik
ediyorlar**

Londra 4 (A.A.) — Gazeteler
Birleşik Amerikanın Finlandiya-
ya yaptığı ihtarı büyük bir alâka
ile takip etmektedirler.

News Chronicle gazetesinin dip-
omatik muhabiri şunları yazıyor:
"Hull'un ihtar, Finlandiya'yı -
ları Almanlara yaptığı ittifakı
bozarak demokratilerle iyi mü-
nasebetler idame ve muhafaza et-
mesi hususuna ikna edilemek
işni yapmış son bir tecrübe sa-
yılabilir."

"Bu ihtarın, İngilterenin Fin-
landiya, Romanya ve Macaristana
harp ilan etmesini isteyen Sovyet
talebiyle müşterek olduğunda
şüphe yoktur. Sovyet talebi hal-
hazırda Londra ve Dominyonlar
tarafından tetkik edilmektedir."

Diğer diplomatik muhabirler
gibi News Chronicle'in muhabiri
de, Birleşik Amerikanın Sovyet
talebine mazur bulunmadığı fik-
rindedir.

Maamafih Birleşik Amerikanın
bu son teebbüsünün geç kalması
olmasından korkulmaktadır.

**İngiltere'ye iki de-
nizaltı verildi**

Vashington, 4 (A.A.) — İki Ameri-
kan tebbühari İngiltereye devredil-
mektedir. İki geminin teslimi için
İngiliz ve Polonyalı mürettebat gön-
derilmiştir.

Soba ve boru

(1 İnci Sahifeden Devam)
essese sahipleri şunları söylemekte-
dirler:

"«Koordinasyon Heyetinin kar-
arıyla ticaret elinde bulunan sa-
biyanname suretiyle hükûmet el ko-
yduktan sonra Karabük Fabrikasının
imal ettiği sacların kilosunun 30 ku-
rustan satılmasına müsaade edildi.
Fakat saç satan bazı müesseseler
mevcutları ile beyannameye tâbi tut-
mıyarak sakladılar. Bugün; kilosı o-
tuz kuruşa satılmış; icap eden sacları
gizli gizli yüz yirmi, yüz kırk ku-
ruşa satıyorlar. Saça ihtiyacı olan
bizim gib soba yapan müesseseler de
zaruri olarak bu flatları almaya me-
cbur oluyoruz. Bu yüzden saç sobala-
rı ve boruların maliyet flatları de
yüksek oluyor ve esasen elimize ge-
çilebilmemiz sacların da miktarı
mahdud olduğundan soba imalatı da
az oluyor. Eğer saç piyasası serbest
bırakılırsa hem imalat bollasacak
ve hem de soba ve boru flatları te-
nezzül edecektir."

SON TELGRAF — Sobacıların bu
iddialarını alâkadarların nazarı dik-
katinde koyuyoruz. Kiş bastırılmadan
halkımızın ucuza soba, soba temin e-
debileceği için Karabük Fabrikasın-
dan şehrimize bol saç gönderilmesi ve
saç sacları -hiç olmazsa şu kiş
mevsiminde birkaç ay -serbest bırak-
ılmalıdır. Evvelden saç saklayıp
şimdi gizli gizli satanlar da derhal
ve şiddetle teccile olunmalıdır."

Murmansk'a karşı taarruz şiddetleniyor

Vişi, 4 (A.A.) — Muhtelif mem-
balardan gelen haberlere göre Al-
manlar en Simalde Murmansk İma-
nına taarruza başlamışlardır. Lenin-
gradın vaziyeti iyi değildir. Yaptan
bombardman yüzünden Kronstad
nazik bir durumda olduğundan bu-
radaki Rus Baltik donanması denize
açılarak Finlandiyada olan Rusların
işgalı altında bulunan Hangoe İma-
nına gitmiştir.

**Talim gören 65
pilot**

Ottawa, 4 (A.A.) — 65.000 pilot,
halen Kanada'nın 91 merkezinde talim
görmektedir.

**Fransada yeni
Millî Meclis**

Londra, 4 (A.A.) — «B. B. C.»
Mareşal Pelen yeni bir millî meclis
kurmuştur. Çıkarılan 18 müşavirin
yerine yeniden 27 kişi tayin edilmiştir.
Bunun neticesi olarak Mareşal me-
cliste yüzde yüz rey kazanacağına e-
min bulunuyor.

Üç aile faciası

(1 İnci Sahifeden Devam)
hattin geri dönüşüne de Niyazi ü-
zerine atılmıştır. Bu esnada kah-
veci polise haber vermiş ve kö-
şu biraz sonra içeri girilen
doktoru 7 verinden kurşunla vu-
rulmuş ve ölü olarak bulunmuş-
lardır. Niyazi müdafaa işi vur-
duğunu söylemiş, tevkif olun-
muştur.

İkinci hadise de evvelki gece
Samatyada olmuştur:

Karagümrükte Sultan mahal-
lesinde oturan Salih evvelki ge-
ce saat 23 de üç yıllık karısı Ne-
rimanın peşini takip ederek Sa-
matyada bir gençle buluştuğu-
nu görmüş ve tabancasını çeke-
rek Nerimanın aşkı olan bu ge-
nci yaralamıştır. Bilâhare de kaçan
Nerimanı yakalayıp tabanca
kazı ile yaralamış, yakalanmış-
tır.

Üçüncü vak'a cumartesi gecesi
Lâleliede Kemalpaşa mahallesin-
de Kâtipemin sokağında 14 nu-
marada olmuştur. Bu eyde oturan
nakliye müteahhidi Ridvan yirmi
yüklü karısını ve on sekiz ya-
şındaki kızının üstüne Mediha
isminde bir kadın metres tut-
muştur. Karısı Leylâ bundan vaz
geçmesini valvarmış fakat ikna
edememiştir. Cumartesi günü Me-
diha hastalanmış Ridvan ona gi-
deceğini Leylâya söyleyince:

"— Ne olur ben de göreyim
güzeli mi?.. demiş ve beraber git-
miştir.

Gece eve döndüce de Leylâ
yine münakaşaya başlamış Rid-
van «vaz geçmem ondan.» diyince
kadın tabancayı çekip muhtelif
yerlerinden kocasını yaralamış,
kendisi de koşarken düşüp ya-
ralanmıştır. Cerrahpaşa hastane-
sine kaldırılan karı kocanın sıh-
hatleri tehlikede değildir.

Geniş bir cephe

(1 İnci Sahifeden Devam)
Almanların Mojaşki işgalinden
gayri Sovyet hükûmet merkezinin
etrafındaki 80 kilometrelük muhit da-
ireye girmiş olduklarını isbat eden
hiç bir delil yoktur.

Almanlar bugün, mutad parvâlik-
la Kırım'daki Sovyet kuvvetlerini
ikiye ayırdıklarını bildirmişlerdir.
Bu haber helki de Sivferepol alınmış
olduğu hakkındaki malûmatı teyid
işin vermiştir. Almanların aynı za-
manda Kerç'i büyük muvaffakiyetle
bombardıman ettikleri de söyleniyor.
Kırım halkının iltica edeceği yerlere
ulaşması için tek yol olan Kerç Bo-
ğazının bombardmanı, Alman tet-
his sistemlerine tamamiyle uyan bir
harekettir.

Alman Başkumandanlığı, başka-
Sovyet müdafaa hatlarını az çok u-
zağında kalan ehemmiyetli bir genir-
yolu iltisak noktası olan Kursk'un a-
lindığını iddia ediyor. Bu iddia çok
enteresandır. Çünkü Almanların em-
rinde bir çok asker bulunduğunu ve
bunların görünüşe göre geniş bir cep-
he üzerinde Don nehri iltisakeliinde
ileri hareketlere devam ettiklerini
gösterir.

Moskova'dan gelen haberler, hava-
ların çok soğuduğunu ve bir iki gün-
denberi her tarafın donduğuna bildir-
yor. Çamurların donup katılaşması
Almanlara, arzu ettikleri hareket ko-
laylığını verecektir. Maamafih mü-
htiş soğuklar başladığı zaman mezbul
miktarla kar da yağacaktır. Zırhlı
vasıtaların kardan kurtulma edebile-
cekleri de şüphelidir.

TÜRK İNKILÂBİ İDEOLOJİSİ

(Başmakaleden Devam)

olduğu gibi değişikliklere bakınız
yine bunlar da Türk rejimini ken-
di millî hususiyetlerine ve şart-
larına göre örnek ittihaz eden de-
ğişikliklerdir. Ancak bugün, Türk
rejiminin, Türk inkılâbının ideo-
lojik esaslarını, ilmi görüşlerini,
dünyaya getirdiği yeni hayat ve
nizam şartlarını; milletlerin hak,
istiklâl, yaşama, yükselme ve te-
sahüp hakları üzerindeki düşü-
nüşlerini hangi kitaplarına bul-
abilir, nereden okur ve öğreniriz?

dersimiz ciltler dolduracak, kü-
tüphaneler kuracak vüs'atteki bu
azametli ve dünya fikriyatına şa-
mil inkılâbın yazılmış tam bir e-
serini size tavsiye etmenin imkânı
yoktur. Türk inkılâbı, Türk re-
jiminin ideojisi Atatürk'ün şah-
sında, inkılaplarında, hareketle-
rinde, nutuklarında; yine İnönü'nün
şahsında, inkılaplarında, hare-
ket ve idaresinde, nutuklarında;
Türk İstiklâl Harbinin Joğuşun-
da, seyrinde bitişinde, Birinci BÜ-
yük Millet Meclisinde, Büyük Mil-
let Meclislerinde, Lozanda, Mü-
dafaai Hukuk'da, orduda, Halk

Partisinde, birbirini takip eden
inkılaplarda, ilgalarda, ihvalarda,
kanunlarda, milletin vicdanında,
görüşünde, umumi durumunda,
Üniversitede, gençlikte, kadın-
lıkta, edebiyatta, sanatta, mu-
harrerde, romanlarda; umumi ha-
yatımıza hâkim olan bugünkü

kanunlarımızda, her hareketimiz-
de, teneffüs ettiğimiz havada, izi-
ni göttüğümüz yolda, yaşadık-
mız devirde, hülâsa herşeyimizde,
şuur ve bealigimizdedir.

İşte, şimdi Milli Şef bunun üze-
rinde duruyor «İnkılâp Tarihi ve
Türkiye Rejimi» dersinin açıl-
acağını ve Türk rejiminin husu-
siyetlerini ilmi mâna ve mahiyeti
ile inceleyecek ve yayacak bir
«İnkılâp Tarihi ve Türkiye Cum-
huriyeti Enstitüsü» kurulacağını
müjdeliyor.

Türkiyede bugüne kadar bunun
yapılamamış, Türk demokrasisi-
nin, Türk ideojisinin prensip ve
düsturlarının ilimle izah ve ki-
tapla dünyaya tasvırlanacak bir tek-
nik mahiyete sokulamamış olma-
sı, muhakkak ki Türk inkılâbının
ve Türk rejiminin tek eksik kal-
mış noktası idi. Milli Şef İnönü,
bütün dünya milletlerine Kema-
list demokrasisinin ve Türk Cum-
huriyet rejiminin şimdi ilmini,
prensiplerin, her alana hâkim dü-
stur ve kaidelerini de verdiriyor
ve bugünkü cihan buhranından
sonra dünyanın malı olacağına
şüphemiz olmayan Türk rejiminin
ilmi, içtimai, medeni, siyasi, as-
keri, irtisadi, bütün hayata hâ-
kim sıklarını bir «Enstitü» ile
dünyaya yayılmak ve bilinmek
mahzarıyetine erdiriyor.

ETEM İZZET BENİCE

Harp vaziyeti

(1 İnci Sahifeden Devam)
bir değişiklik yoktur. Tula mey-
dan muharebesi henüz neticelen-
memiştir. Fakat bu şehrin de Al-
manlar eline geçmesi beklenibi-
lir. Alman ordusunun Tula - Kursk
hattından şark istikametinde
ilerlemesi, Moskova etrafındaki
Rus ordusunu cennup Mareşal Ti-
moçenko ordularının irtibat ve
temasını kesmesi muhtemeldir.

Bu suretle Moskova'ya ihata et-
mek isteyen Alman çenberi Don
ve Volga nehirlerine doğru uza-
mak istidadındadır.

3 — Cennup cephesinde Alman-
lar Kursk şehrini almışlar ve ar-
tik Don nehrinin şimal mecrası-
na varmışlardır. Mareşal Timo-
çenkoun büyük kısımlarile Don
nehri sol sahiline çekilmekte
olduğu anlaşıyor. Ruslar, sağ
cehahların Moskova'ya dayama-
yı çağırarak Voroneç - Rostof - Ne-
vrosisk hattında bir cephe tutabi-
lirler. Fakat iki cemahta kabil
Voroneç ile Rostof'un müdafaaı
ve muhafazası müşkül olacaktır.

4 — Kırım'da Rus müdafaaas-
nın yarıldığını artık Ruslar da it-
raf ediyorlar. Ruslar, tahmin et-
tiğimiz veçhile iki gruba ayrıl-
mışlar, Sivastopol'a ve Keç Bo-
ğazına doğru çekilimiye başlamış-

GRİPİN

BAŞ-DİŞ - GRİP - NEZLE - KIRIKLIK - SOĞUK ALGINLIĞI - ROMATİZMA - NEVRALJİ
ve bütün ağrıları derhal keser, isim ve markaya dikkat. GRİPİN yerine başka bir marka verilerse şiddetle reddediniz.

İsviçrenin PRESİZYON saatı

Dakik Zarif

HER YERDE ARAYINIZ

DOKTOR
Feyzi Ahmet Onaran
CİLDİYE VE ZÜHREVİYE
MÜTEHASSİSİ
(Babıili) Ankara caddesi Çarşı
oğlu Yokuşu Köşe başında No 43

İngilizlere parmak ısırtan Japon casusu

YOKOHAMA

No. 24

Türkiye çeviren: İSKENDER F. SERTELLİ

En çok çekindiğim nokta, bu adamların vak'a geceleri bizi orada görmüş olmalarıdır

— Neyse. Bu bahsi kapayalım. Sonra konuşuruz.
— Akşamı tekrar (zenci kadınlar revüsü) ne göreceksin?
— Hiç niyetim yok.
— Ne o. Korkuyor musun?
— Kimseden korkmuyorum. Ama, ne olur ne olmaz. Japon baltası çok müthiş bir şey. Saplandığı zaman muhakkak surette öldürüyor.
— Dün gece Yokohama ile Mister Hisso da orada imiş.
— Olabilir ya.
— Ben şüpheleniyordum. Çünkü ben de orada idim. Onlardan başka Japon gözüme ilmedi.
— Yani bu cinayette onların parmağı mı vardır demek istiyorsun?
— Bunu söylemeye cesaretim yok. Japon baltasından korkuyorum.
— Sözlü kesitler.
— Çünkü, rejisörün bir düdüğü rüz-gâr makinesini durdurmuştu.
— Bundan sonra başka sahneler çevirmeye başladık.
— Rüzgâr mühendisi muavininin konuşmalarından birçok hakikatler öğrendim. Demek ki vak'a şayi olmuş. Ve aksi bir tesadüf bu ya. Rüzgâr mühendisi de dün gece aynı barda imiş. Ve Hisso ile benim orada oturduğumu görmüş.
— Tehlikeli iki şahıs. Arkadaşı da bu sözleri duydu. Bereket versin ki, baltanın gözlerini yıldırmış. Bir düdüğü şahsa gevşeklik edeceklerini zannetmiyorum.

En çok çekindiğim nokta, bu adamların vak'a gecesi bizi orada görmüş olmalarıdır.
— Acaba bizim aleyhimize zabıta görevinde bulunurlar mı?
— Bu endişe zihnimizi kurcalıyor.
— Öyle tatilini zor buldum. Yemekle Mister Hisso ile başbaşa kaldık. Ona Japonca, duyduklarımı anlattım.
— Hisso'nun bu habere fena hadde canı sızdı.
— Şu halde mesele zabıta aksetmiş oluyor.
— Pekli amma neden gazeteler bahsetmiyor?
— Gazetelere henüz vermemişlerdir. Çünkü ölen, tanınmış bir zabıta memurudur. Polis ufak bir ip ucu bulmadan meseleyi matbuatın diline düğümlemek istemiyor.
— Bu ketumiyetten o manayı çıkaralım, değil mi?
— Şüphesiz.
— O halde bu rüzgâr mühendisi ile muavinin bugün birinde zabıta görevinde bulunduklarıdır.
— Eğer onlar bizi o gece orada gör-

memiş olsalardı, ehemmiyeti yoktu. Newyorkta elli binden ziyade Japon var. Bu cinayeti kimin yaptığını ne deden ve nasıl anlayacaklar?
— Hisso yemek yerken bir müddet sustu.
— Ben de sustum.
— O dalgındı. Ben de düşünüyordum, bu fırtınayı nasıl atlatacağız diye.
— Hisso o gün istahsız yemek yedi.
— Bu adamlar bizim başımızı ya - kabalırlar, Yokohama! Onların ruhu artık göklere çıkmalı ve cesetleri toprağa girmeli.

RÜZGÂR MÜHENDİSİ NASIL BOĞULDU?

Aynı gün saat dört.
Filmin diğer sahnelerini çevirmekle meşgulüz.
— Bu sırada stüdyonun arka odasından birinin önünde müthiş bir gürültü koptu.
— Öğleden sonraki sahneleri - teknik jübile olarak - Mister Hisso çeviriyordu. Sahnede müdürü, makayörleri, diğer iki üç kapitalist ile bir sahne de çalıyorlardı.
— Sahnede müdürü:
— Gürlütlü kesilisin.
— Diye seslendi.
— Gürlütlü devam ediyor.
— Makayör mütehasşislerinden biri sahneden dışarıya çıktı. Gürlülüğün değişti yere gitti. Ve biraz sonra koşarak geldi.

(Devamlı Var)

Devredilecek İhtiva Berati

— Hamur halindeki maddelerin ve bilhassa zeytinlerin santrifüj yapılmasına mahsus usul - hak - kındaki icad için İktisat Vekâletinden istihsal edilmiş olan 23/10/939 tarih ve 2818 No. lu ihtiva beratının ihtiva ettiği hukuk bu kere başkasına devir veya hukuken icad Türkiye'de mevkii fiile koymak için salâhiyet dahi verilebileceği teklif edilmekte olmakla bu hususa fazla malûmat edinmek isteyenler Galatada, Aslan Han 5 inci kat 1 - 3 numaralara mü-raacaat eylemeleri ilân olunur.

Şehir Tiyatrosu
TEPEBAŞI DRAM
KISMINDA
Bu akşam saat 20,30 da
HAMLET 5 perde

4 Son Teşrin 1941

18.00 Program ve Memleket Saat Ayarı.
18.03 Müzik: Radyo Salon Orkestrası (Violonist Necip Aşkın).
19.00 Müzik: Fasil Heyetli.
19.30 Memleket Saat Ayarı ve Ajans Haberleri.
19.45 Serbest 10 Dakika.
19.55 Müzik: Muhtelif Şarkılar.
20.15 Radyo Gazetesi.
20.45 Müzik: Amatör Saati. Piano Soloları Zeynep Altar.
21.00 Ziraat Takvimi.
21.10 Müzik: 18 ve 19 uncu Asır Müzik Edebiyatından.
21.30 Konuşma (100 sene önce nasıl yaşıyorduk).
21.45 Müzik: Klasik Türk Müziği Programı. Şef: Mesut Cemil.
22.30 Memleket Saat Ayarı, Ajans Haberleri Ziraat, Eşham - Tahvilat, Kambyo - Nukut Borsası (Fiyat).
22.45 Müzik: Dans Müziği (Pl.).
22.55/23.00 Yarınki Program ve Kanpanisi.

Karar hülasasıdır:

C. 941/854
Milleti Koruma Kanununa muhalefetten suçlu Çarşıkapıda makasçılar No. 3 de kundura malzemesi ticareti ile meşgul Vartan oğlu Yakopyan hakkında İstanbul Asliye Ceza Mahkemesinde cereyan eden muhakemesi neticesinde suçlunun fiili sabit olduğundan Milleti Koruma Kanununun 32 ve 59 uncu maddeleri muvafıkla yirmi beş lira para cezası ödemesine ve yedi gün müddetle de dükkânının kapatılmasına ve hükûmün kat'ileştirilmesine bîretti suçluya ait olmak üzere karar hülasasının Son Telgraf gazetesinde neşredilmesine 16.9.41 tarihinde karar verildi. *9590*

Sahip ve Başmuharriri Etem İzzet Benice - Neşriyat Direktörü
Cevdet KARABİLİR
SON TELGRAF MATBAASI

Yazan: HAKKI TALAS

Güneş tepelerinde sanki ateş yağdırıyordu. Ellerindeki çapalar çakıllı toprağa her dalışta hasırlı sesler çıkıyor ve bazan taşlara sürtünmesinden hasıl olan ve kışkış eden bir ses insanın içini gıcıkliyordu. Onlar ne bu seslere, ne öyle güneye öteleşerek hareketlerini taklit eden gölgelerine bakmadan ha bire topırağı karıştırıyorlardı. Sabahın altısında işbaşı etmişler, aradın beş saat geçtiği halde mola vermeden ve bir sigara içmeden çapa sallıyorlardı. Bunları gören, aralarında müthiş bir müsabaka, bir yarış olduğuna hükmederdi. Beş saat - tir eğilmekten bütün karları yüzlerine toplamış, su sızdıran yağlı destileri gibi vücutlarından durmadan ter boşanıyordu. Kılı bacakları terden, toz ve topraktan zeytinyağı sürülmüş gibi donuk ve tıfır gibi idi.

Bir aralık takatının bittiğini ve kuvvetinin tükendiğini belli eden, soldaki zayıf ve uzun boylusu durakladı. Bacaklarını bir zaviye gibi açarak çopasına dayandı; ilerleyen iki arkadaşına kinli kinli baktıktan sonra sunutlu bir küfür savurdu.

— Herifin tarlası taş deryası gibi. Çapa işlemini ki çabışın. Şahadet parmağını bir kavis gibi yaparak alınının ucunu döktü. Sonra gözlerini bir çapaya, gökte yarımlar yapan güneş ve tekrar ilerleyen arkadaşlarına çevirdi. Kendi kendine bir şeyler söyledi. Öndekiler de dermuglandı. Merhametli bir nazarla Süleyman'a baktılar. Yorulmaktan ziyade sırf arkadaşlarını beklemek için durduklarını ifade eden bir hal vardı çehrelerinde. Ortada ve Süleymanın sağında giden orta boylusu Şükrü, uzun bir kahkaha savurdu.

— Oğlum küsmüş gibi ikide bir ne geri kalyon, koltukluhalım mı?

Süleyman bu istihzaya bir cevap vermedi, dişlerini sıkıyordu. Tarlaların öbür başında karpuz üveklelerini gözden geçiren bostan sahibi bu seneki kazanacağını tahminle meşguldü; bunlara bakmıyordu bile.

Sevişir gibi görünümleri halde bu iki adam birbirinin aman-

sız düşmanı idi. Süleyman yine içinden mırıldandı:

«Ulan sersem herif, bunların su-

alini soracak fırsat düşer elbet.»

Üç arkadaş birden tekrar çalı-

maya koyuldular...

Şükrünün Süleyman'a istihza etmesi, erkeklik hislerini incitmesi hep Hamidenin yüzündendi. Hamide köyün en güzel kızıydı. Onda bütün köy delikanlılarının gözü vardı. Hamideye Şükrü de gönül vermiş, kaçırma teşebbüsü etmiş, onun hayalile uykusuz geceler geçirmiş, yolunu beklemiş, bir hayalet gibi evinin divarında birçok geceler dolamıştı.

En samimi arkadaşları sandığı Süleyman kışkançlık yaparak, Hamide ile düğünsüz taraksız evlenivermişti. Ne fayda ki o günlerde Şükrü köyde değildi, yoksa Süleyman bu halü işiylemezdi, kan çıkarırdı da Hamideyi ona vermezdi. Fakat iş isten geçmiş, kız Hamide bugün Süleymanın karısı olmuştu.

Şükrü, Hamide gibi bir kıza bu dırken gibi herife lâykık görmü - yordu işte... Güzel Hamide onun lâykı mı idi? Aşk ve sevgisini çalan bu adamı onunla meş'ut yaşatmıyacaktı. Her fırsatta tahkir edecek, istihza edecek, dedikodu çıkaracak, herşeyi yapacak, Hamideyi bir gün yine kendisi alacaktı...

Şükrüye iyi bir ders vermek, erkekliğini ve kudretini Hamideye de acı bir misal ile göstermek, kalbinde Şükrüye karşı bir temayül varsa, kendisi hakkında Şükrü tarafından uydurmuş dedikodular ısıtıyorsa bunlara artık bir son vermek lazım geldiğine karar verdi. Şükrü namusile oynuyordu, şerefille alay ediyordu, köyde hayiyeti bir taylı sarıslıydı. Kinini yenemez bir hale geldi. Süleyman, arkadaşlarından geri kalmamak için son gayretini sarf ederken kafasından da bu düşünceler geçiyordu.

Epeydenberi yapılabileceği söylen Memişin torunu Bicanın düğünü başlamıştı. Köyde davul düğüm hop kalkıyordu. Memiş Ağa, köyün en zenginiydi. Torununa görülmek bir düğün yapacağını

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Semt ve mahallesi	Cadde veya sokağı	No. Cinsi	Muhammen Ayıl L. K.
Çarşamba Kocacidede Sultanahmet, Alemdar	Lokmacidede Zeynep Hatun Camii	28 Lokmaci Dergâhı Lala Hayrettin Camii ve müstemlatı Hoca Ali Camii	8 00 8 00 8 00
Ayvansaray, Hoca Ali Mercan, İbrahim Paşay Atik	Nasubiyehamamı içinde	11 Baraka	3 50
Çarşamba, Çebecibaşı		38 Dükkân	2 50
Çarşıda Çuhacı hanı üst katında		5 Odanın nisf hissesi	1 50
Karagümrük, Karabağ	Melek Hoca	46 Öksüz Mehmet Paşa Camii arsası	6 00
Fatih, Kumrulu Mescit Camii		Tekke arsasının ahır olan kısmı	1 00

Müddetli icar: Teslimi tarihinden 942 senesi Mayıs sonuna kadar

Sülvrikapıda Valde Çiftliğinde Çiftlik ve arazi

Müddetli icar: Teslimi tarihinden 944 senesi Teşrinievvel sonuna kadar

Yukarıda yazılı mahaller kiraya verilmek üzere ilana konmuş. İstekliler ihale günü olan (14) Teşrinisani 941 Cuma günü saat on beşe kadar Cem-

berlitaşa İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğünde Vakıf Akarlar kalemine gel-

meleri. (9359)

Rumi 1357 R. TEŞRİN	Hicri 1360 H. TEŞRİN	SEVVAL
22	183	14
Yıl 941 Ay 11	Vasati S. D	Exani S. D
11. Teşrin	6 35	Güneş 1 32
4	11 59	Öğle 6 55
SALI	14 44	İkindi 9 41
	17 02	Akşam 12 00
	18 36	Yatsı 1 35
	4 55	İmsak 11 51

İstanbul Asliye Birinci Ticaret

Mahkemesinden: 941/134

İstanbul Aşir Efendi caddesinde Baker hanında inşaat işleriyle iştigal etmekte iken 15/6/940 tarihinde iflâna karar verilmiş olan mühendis Galip Sinabin alacakları ile akdeyletiği konturatonun 13/10/941 tarihinde mahkemece tasdikına karar verildiği ilân olunur. (7807)

birkaç senedenberi söyler dururdu. Hakikaten Memiş ağının dediği gibi oluyordu düğün. Köylü bütün işlerini bitirmiş mahsulünü yerine koymuş eli boş keyf yerinde eğleniyordu. Sabahlara kadar içiliyor, zeybekler, halâyılar zil sesleri inliyordu... O gün kına gecesi idi. Süleyman içebildiği kadar içti. Halinde bir başkahlı vardı. Gözleri kanlanmış sık sık karışında oturan hasmı Şükrüye bakıyordu. Hele böyle kızmasına sebep, biraz önce yine Şükrünün: — Düğün dediğin böyle olur, erkek dediğin böyle evlenir, demesi idi. Süleyman buna cevap vermemişti. Şu kalabalıkta arzusunun muvaffak olamayacağını düşündü. Yalnız yiyecek gibi Şükrüye bakmakla iktifa etti.

Vakit bir hayli geçmiş düğün evinde birkaç arkadaşla beraber Süleyman Şükrü kalmışlardı. Zaten bunlar köyün sayılı delikanlıları idi. Onlar da bir aralık gitmeğe karar verdiler. Ve köy meydanına geldiler. Horozlar ötmeye başlamış, şa-

fak sökmek üzere idi. Sarhoşların aralarına köpekler havlamaya başladı. Bu arada Süleyman gözlerle Şükrüyü aradı. O sallana bağıra önde ilerliyordu. Karanlıkta onun hayalini farkederek gibi oldu. İradesi gevşemiş her arzusunun müsaade edecek kadar cömertleşmişti. Dişlerini sıkı. Şükrüye karşı beslediği kin vücutunu sarı sarı gibi oldu. Kendisini topladı: «Kalles herifin tam fırsatı diyecektim». Hamideye laf atanmış diye bir küfür savurdu. Şükrü, Süleymanın halinden şüphelenmedi geri döndü. Ne demek istediğini soracaktı.

Söz söylemesine zaman kalmamıştı. Belinden saldırmamış çeken Süleyman, yanındakilerin tutmasına meydan vermeden kudrumuş gibi Şükrünün üzerine atıldı ve (harrt) diye bir ses duyuldu.

Şükrü: — Sen ha!.. Diyebildi bu cansız yere yuvarlandı. Şa-fak atmış ortaklık ağarmıştı. Gedikli Belinden kız getirmeye hazırlanan köylüler feryatları arasında Şükrünün üstü örtülü çesedi başında toplanmışlardı.

TARİHİ TEFRİKA: 37

HAZRETİ MUHAMMED VE MUHAREBELERİ

Yazan: M. SAMİ KARAYEL

Mağarada oturan üç gün zarfında Hazreti Siddikî adamlardan ikisi mağaraya gelip Kureyşlilerin ahvalından haber verirdiler. Ve, süt getirirlerdi.

Evvelce edilen tenbih üzerine üçüncü gecenin ferdası kılavuz Abdullah develeri getirdi. Ve, yola çıktılar. Ve, sahil boyu hareket edip Kadit denizlere girdiler.

Bu yerde oturan Ebu Muabbed'in çadırı önünde durdular.

Ebu Muabbed orada değildi. Karısı Atike'ye müracaatla bedeli vermek üzere hurma vesaire olup olmadığını sordular.

Yiyecek bir şey mevcut değildi. Yalnız süri ile gitmeye mecali olmayan hasta bir koyun vardı.

— Koyunun sütü yok. Hastalıktan kesildi.

Dedi. Hazreti Muhammet (S. A.): — Müsade ediniz. Bir kere sağalım.

Diye ısrar edince, kadın, nezaketten müsaade etti. Ve, Hazreti Muhammet (S. A.) koyunu sağdı. Külliyyeti süt çıktı. Orada bulunanların beşi yere geldiler.

Atike hayrette kaldı. Hazreti Muhammet (S. A.) yoluna devamla sahil boyu gittiler...

Halbuki, yukarıda yazdığımız vec-hile Hazreti Muhammed (S. A.) bulana yüz deve vadeden Kureyşler ortalıkla velvele salmışlardı. Bütün asiretler Hazreti Muhammed (S. A.) bulup öldürmek için müsrük asiretler dağlara, yollara dökmüşlerdi. Ebu Cehil'in Hazreti Muhammed (S. A.) aşırın bir hareketi vardı.

Dini İslâmın neşinden evvel Harem-i Şeriften putlara tapan ve birçok eşkale mübat nazarile bakan müsrükler bir türlü İslâmiyetin vücude getirdiği âli fikirleri yansıtmıyorlardı. Kabile reisleri en ziyade ürküten İslâmiyetin küçük büyük tanımaması her şeyde müsavat ve hak göstermesi idi.

İslâmiyetin vahdet fikirleri, adalet ve müsavat fikirleri aşiret reislerini korkutmuştu. Bilhassa, İslâmiyetin halkı için fikirleri reisleri çileden çıkarmış bulunuyordu.

Aşiret reisleri senelerdenberi tahakküme alışmışlardı. Bütün kabileleri efendini bir köle gibi kullanıyorlardı. Kabile efendinin hiç bir suretle söz söylemeye, hak diemiye şahsiyetleri yoktu.

Reisler, kabilelerini istedikleri gibi harbe sürüklerler. İstedikleri gibi mallarını ve canlarını kullanıyorlardı.

Her Arap kabilelerinin sözde bir reisi ve bir de meclisi vardı. Fakat bunlar hep aşiretin evlendenberi ileri gelen mütegalibeleri torunları idi.

Kabilelerin putlara tapması ve eskikî adetlerine müteassibane bir surette bağlanması da ayrıca bir dava teşkil ediyordu.

Bütün bir cemiyet senelerdenberi tapmış ve ruhi varlığı meyanına girdiği bir fikri batıl dahi olsa kolay kolay sökülüp atmak mümkün değildi.

Hele, İslâmiyetin insanlara müsavat ve adalet hakkı vermesini reisleri ve mütegalibeleri büsbütün ahdüne bir surette Hazreti Muhammede (S. A.) karşı getirmişti.

Müsrükler, Hazreti Muhammede (S. A.) ve eshabına türlü hakaretlerde bulunuyorlardı. Akla ve hayale gelmedik zulümlere tevessül ediyorlardı.

Müsrükler, Müslümanların üzerine pislik sürmek, yollarına diken dökmek, ıbaudet edecekleri yerleri telvis etmek gibi birçok hareketlere keyuldular. Ve yaptılar.

Kureyşler, o derece ileri gittiler ki, Hazreti Muhammet (S. A.) ve salikleri ni muhasara altına alarak senelere ac ve bîlaâk bırakmaya çalıştılar.

Ebu Talip, sağ iken müsrükler, İslâmlara tecavüz etmek kudretini göstermekle beraber Hazreti Muhammede (S. A.) tecavüze cesaret edemezlerdi.

Çünkü, Ebu Talip, Kureyşlerin en sevdiği bir reisi idi. Ve bu da gösteriyordu ki, bir kabile reisi o vakitler mühim bir iktidara malikti.

(Devamlı var)

Edebî Tefrika No: 56

Hatır İçin Öldürdüler

Yazan: AKAGÜNDÜZ

— Etem Bey, dedim. Bunu baş-

ka bir güne bırakalım.

Kıyafetsizliğimi bahane ettim.

İsrarını geçiremedi.

İki gün sonra gelmek üzere ayrıldım. İşte aylar var ki o divar-

dan geçmiyorum. Gönderdiği haberlere (yok) dediriyorum. Ni-

çin böyle yapıyorum? Niçin böyle yapacağım? Bunu bana gizli bir kuvvet emrediyor.

Temiz insanlarla karşı karşıya

lâdını bulup bağrına basmak...

Aradan beş sene geçti. Yaşadığını görenlerden haber alıyorum. Fakat adresini bulamıyorum. Değiştirmiş.

Bu, biraz benim işime de yarardı. Mektuplaşıyorduk evlâdından haber vermeliyim icap edecekti. Ona yavrunu buldum, gördüm, konuştum, öptüm diyemezdim. Vaziyet çok nazikti.

Zat işlerinin birçok araştırma-

larından sonra şu müjdeyi almıştım:

O günkü binbaşı bugünkü Ankara-

radadır. Albay olmuştur. Birinci sınıf malûliyetle emekliye ayrılmıştır. Kendisi emekli hizmet olan (.....) çalınmaktadır.

Bir günün tanıştım. Bir haftada dost oldum.

Ben onu davet ettim. O beni. Kapıdan girerken heyecan için dedim. Küçük Canmali'yi görcektim. Babası yeniden dünyaya gelecekti. Bir iki misafir daha vardı.

— Aman aman, dedim. Bu ne güzel, bu ne şık hanım kız! Ne kıvrak hizmet ediyor.

— Benim kızım öyledir amcası. Mektebinde de daima birincidir. İki bitirdi, geçen sene orta bire geçti.

— Senin adın ne bakayım?

— Gültünaz.

— Gültünaz mı?

Güler yüzlü babası söze karıştı: — Son yarayı Tınaztepede aldım. Ondan sonra büyük zafere ulaştık. Kızım bana uğur getirdi diye bu adı verdim.

— Demek başka adı vardı?

Ev sahibi duymamış davrana - rak bir emir vermek bahanesiyle dışarı çıktı.

Oradakilerden bir tanideki (Devamlı Var)